

.....
(pieczęć szkoły/placówki)

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym
w Podgłęboku**

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	5
1) W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?	5
2) Co możecie w nich znaleźć?	5
3) Prawa dziecka – Po co powinniście je znać?	5
2. Część I – Standardy ochrony małoletnich w placówce	7
3. Część II – Zasady postępowania w celu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.....	14
I. Zasady postępowania pracowników placówki.....	14
1) Obszar: Przestrzeganie praw dziecka przez pracowników placówki.....	14
2) Obszar: Komunikacja pracowników placówki z małoletnimi wychowankami.....	16
3) Obszar: Zakaz stosowania przez pracowników placówki jakiejkolwiek formy przemocy wobec małoletniego, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.....	17
4) Obszar: Kontakt pracowników placówki z małoletnimi	19
II. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w placówce. Zachowania niedozwolone małoletnich.....	20
1) Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.....	20
2) Niedozwolone zachowania małoletnich w placówce.....	22
III. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu	24
1) Korzystanie z komputerów z dostępem do Internetu.....	24
2) Korzystanie z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu	25

3)	Korzystanie z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez placówkę.....	26
IV.	Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.....	26
V.	Zasady ochrony prywatności małoletniego.....	28
1)	Zasady ochrony wizerunku wychowank.....	28
2)	Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.	28
4.	Część III. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy. Procedury interwencyjne w placówce	29
1)	Rodzaj krzywdy: Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego	29
2)	Rodzaj krzywdy: Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy wychowanki.....	31
3)	Rodzaj krzywdy: Przemoc domowa stosowana wobec wychowanki	32
4)	Rodzaj krzywdy: Nierówne traktowanie - dyskryminacja ucznia małoletniego	35
5)	Rodzaj krzywdy: Stosowanie wobec wychowank cyberprzemocy.....	36
6)	Rodzaj krzywdy: Zagrożenie bezpieczeństwa wychowank w wyniku sekstingu.....	38
7)	Rodzaj krzywdy: Wysyłanie wychowance w internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych.....	40
8)	Rodzaj krzywdy: Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania w sieci danych osobowych lub wizerunku małoletniego.....	42
9)	Rodzaj krzywdy: Nawiązywanie przez wychowankę niebezpiecznych kontaktów w internecie.....	43
5.	Część IV materiał pomocniczy - Prawa dziecka, Wykaz telefonów i adresów mailowych instytucji pomocowych.....	45
6.	Załączniki:	
1.	Oświadczenie – „wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych”	

2. Procedura postępowania w „sytuacji wydarzeń szczególnych i nadzwyczajnych”
3. Raport z wypadku nadzwyczajnego
4. Strategia działań wychowawczych, profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa wychowanek
5. Wewnątrzśrodkowy System Oceniania
6. Zasady korzystania z telefonów komórkowych
8. Niebieska karta – Karta „A”
9. Niebieska karta – Karta „B”
8. Informacja dla rodziców/opiekunów prawnych
9. „Prawa i obowiązki” – poradnik dla wychowanków MOW-ów

I. Wprowadzenie

- ✓ W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?
- ✓ Co możecie w nich znaleźć?
- ✓ Prawa dziecka - Po co powinniście je znać?

Krzywdzenie dzieci jest niepokojącym problemem, który coraz częściej występuje we współczesnym świecie. Z różnymi formami krzywdzenia macie również do czynienia w środowisku sobie najbliższym – szkolnym, pozaszkolnym i placówkowym. W tej sytuacji konieczna jest odpowiednia reakcja szkoły/placówki.

Jednym z najważniejszych celów działania Ośrodka jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska. Konieczność ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- w obliczu narastającej fali przemocy i agresji wobec dzieci powinniście mieć zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę w placówce;
- Wasze prawa powinny być przestrzegane;
- niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was jakiegokolwiek formy przemocy – w każdej sytuacji, w której jesteście bądź możecie być krzywdzeni, musicie otrzymać w placówce pomoc.

Istotnym i konkretnym działaniem placówki na rzecz Waszej ochrony jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Wam w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia Waszych praw. Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”. Jest on wyrazem troski o Waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Waszą godność oraz o Wasze dobro fizyczne i psychiczne.

Do jego opracowania placówka została zobowiązana przez państwo – uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony Was przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy – *coraz powszechniejszą* – cyberprzemocą.

Dlatego też dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Wam zagrażają. „Standardy ochrony małoletnich” określają:

1. główne kierunki działań placówki na rzecz Waszej ochrony, zwane w dokumencie „standardami”,
2. zasady, czyli przyjęte w szkole normy postępowania pracowników placówki i małoletnich uczniów, dotyczące w szczególności:
 - a) bezpiecznych relacji pracowników placówki z małoletnimi;
 - b) bezpiecznych relacji między małoletnimi;
 - c) korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu;
 - d) ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci.
3. Sposoby Waszego postępowania w sytuacjach, w których czujecie się krzywdzeni oraz działania placówki zabezpieczające Was przed krzywdzeniem i jego skutkami.

„Standardy ochrony małoletnich” stanowią również istotną formę zabezpieczenia Waszych praw. W celu ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie praw dziecka.

Jako osobom małoletnim należy się Wam szczególna opieka i ochrona dorosłych, bo nie zawsze jesteście w stanie sami należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona Waszych praw jest zatem powinnością rodziców i wszystkich pracowników placówki.

Działania naruszające prawa dziecka uznaje się za równoznaczne z jego krzywdzeniem. Stajecie się wówczas ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, psychicznej czy emocjonalnej. Łamanie praw dziecka staje się więc źródłem krzywdy, której możecie doznać lub doznajecie zarówno ze strony dorosłych, jak i rówieśników. Właśnie dlatego bardzo ważna staje się znajomość i przestrzeganie praw dziecka przez wszystkich członków placówkowej społeczności oraz poza nią.

CZĘŚĆ I

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Standard I.

Uczniowie, rodzice i pracownicy placówki znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany

1. Dokument udostępniono: na stronie internetowej placówki, wyłożono do wglądu w pokojach wychowawców, wicedyrektora, sekretariacie ośrodka i sekretariacie szkoły.
2. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie lekcji wychowawczych, konsultacji indywidualnych, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.

Standard II.

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko placówce.

1. Celem działań wszystkich pracowników placówki jest ochrona małoletnich uczniów przed każdą formą krzywdzenia oraz zapewnienie im bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego w placówce.
2. Pracownicy placówki skutecznie reagują w sytuacjach, gdy małoletni uczniowie są krzywdzeni.
3. Pracownicy placówki zgodnie ze swoimi kompetencjami i rolami, które pełnią w placówce, czuwają nad bezpieczeństwem małoletnich podopiecznych .

Standard III.

Placówka oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

1. Wszyscy rodzice/ opiekunowie prawni mają dostęp do obowiązujących w placówce „Standardów ochrony małoletnich” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
2. Rodzice/opiekunowie prawni są angażowani w działania placówki prowadzone na rzecz ochrony małoletnich.
3. Placówka uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych swoich uczniów informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony małoletnich”.
4. Placówka umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym dzieci, poprzez organizację warsztatów, szkoleń, konsultacji indywidualnych, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w internecie oraz z zakresu metod wychowawczych bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Standard IV.

Placówka zapewnia uczniom/ wychowankom równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

1. Placówka oferuje uczniom/wychowankom edukację w zakresie praw dziecka, człowieka/ucznia oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. W każdej klasie/grupie uczniowie/wychowankowie są poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
3. W placówce dostępne są dla uczniów materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w internecie (broszury, ulotki, książki).

4. W placówce wyeksponowane są informacje dla uczniów dotyczące możliwości uzyskania przez nich pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard V.	Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę uczniom/ wychowankom.
--------------------	---

1. Precyzyjnie określone są sposoby postępowania pracowników w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich,
 - d) cyberprzemocy.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia ucznia/wychowanki nie może naruszać jego godności, wolności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W placówce ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W placówce wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego, policję, rodziców/opiekunów prawnych oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieska Karta”.

5. Procedura „Niebieska Karta”

Cel procedury:

Celem procedury jest wskazanie zasad postępowania pracowników i dyrektora placówki w przypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia.

Zakres procedury i ogólne zasady jej stosowania:

1. Procedura postępowania „Niebieska Karta” obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym.
2. Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje dyrektor placówki.
3. Bezpośredni nadzór nad realizacją działań w sprawach krzywdzenia małoletnich prowadzi wicedyrektor placówki.
4. Osobą wszczynającą procedurę „Niebieskiej Karty” jest pracownik socjalny zatrudniony w placówce lub pracownik pedagogiczny.
5. Dyrektor placówki udziela wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w proces pomocy osobie doświadczającej przemocy, w tym prawnej i organizacyjnej.
6. Koordynatorem pomocy udzielanej małoletniemu krzywdzonemu jest psycholog i/lub pedagog placówki. W sytuacji prowadzenia dużej liczby przypadków lub ich złożoności i wielu działań, dyrektor może zadanie koordynacji kolejnych, powierzyć innej osobie, przy czym nadal pozostają one w ogólnym rejestrze prowadzonym przez pracownika socjalnego.
7. Zasadą udzielania pomocy małoletniemu krzywdzonemu przez placówkę jest interdyscyplinarna współpraca zespołowa ograniczona do osób pracujących z małoletnim.
8. Druki i formularze „Niebieska Karta – A” i „Niebieska Karta – B” znajdują się w sekretariacie placówki.
9. Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione imiennie przez dyrektora placówki.
10. Upoważnione osoby do wglądu w dokumentację wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” są zobowiązane do złożenia oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych osobowych umieszczanych w dokumentach.
11. Dokumentację związaną ze wszczętymi procedurami „Niebieskiej Karty” prowadzi i przechowuje pracownik socjalny.
12. Po zakończeniu sprawy, pracownik socjalny placówki przekazuje teczkę z dokumentacją do sekretariatu placówki.

13. Archiwizacja dokumentacji odbywa się na zasadach określonych w Instrukcji Archiwalnej.

Wszczęcie procedury „Niebieska Karta”

- 1) Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje z chwilą wypełnienia formularza karty – „A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
- 2) Do wszczęcia procedury „Niebieska Karta” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
- 3) Pracownik socjalny lub inna osoba wszczynając procedurę „Niebieskiej Karty” ma prawo wykorzystać informacje ze wstępnej diagnozy, a także przeprowadzić rozmowę z małoletnim.
- 4) Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.
- 5) Czynności w ramach procedury „Niebieska Karta” przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji, gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec małoletniego, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradiadków oraz rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa/ pedagoga).
- 6) Żaden z formularzy „Niebieska Karta” nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej
- 7) Po wypełnieniu karty – „A”, osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie - rodzic, opiekun prawny lub faktyczny, osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie otrzymuje wypełniony formularz karty – „B”.
- 8) Formularz „B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
- 9) Formularza „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
- 10) Wypełniony formularz – „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

- 11) Osobą upoważnioną do przekazania formularza jest pracownik socjalny. Pracownik socjalny zawiadamia dyrektora placówki o podjętej decyzji i fakcie przekazania formularza do zespołu interdyscyplinarnego.
- 12) Wypełnienie formularza „A” nie zwalnia z obowiązku podjęcia działań interwencyjnych zapewniających bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy.

6. W placówce każdy pracownik zobowiązany jest do przyjmowania zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia. Zgłoszenie sporządzane jest w formie „Raportu nadzwyczajnego” i przekazywany dyrekcji MOW w terminie 24h.

Standard VI.	W placówce wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa uczniów/ wychowanków w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.
---------------------	--

1. W placówce określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowań niedozwolonych.
2. W placówce opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalanymi w innej formie.
 - W placówce opracowano i wdrożono procedury chroniące małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach opisanych w „Strategii Działań Wychowawczych, Zapobiegawczych Oraz Interwencyjnych Wobec Wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego W Podgłębokiem”
3. W placówce opracowano i wdrożono procedurę „Niebieska Karta”.
4. Pracownicy placówki realizują plan wsparcia wychowanki po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy zgodnie z procedurą opracowaną w „Strategii Działań Wychowawczych, Zapobiegawczych Oraz Interwencyjnych Wobec Wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Podgłębokiem”.

Standard VII.	Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.
----------------------	--

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W placówce prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich – Rejestr wydarzeń nadzwyczajnych.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem wychowanków składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.

Standard VIII.	Placówka monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.
-----------------------	--

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane sposoby ochrony wychowanków są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Do weryfikacji stosowanych zasad i procedur placówka pozyskuje opinie wychowanków, pracowników, rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Zasady monitoringu i kontroli standardów ochrony małoletnich w określa dyrektor placówki.

CZĘŚĆ II

ZASADY POSTĘPOWANIA W CELU OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

I. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW PLACÓWKI Z MAŁOLETNIMI

Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo wychowanków podczas pobytu w placówce.
2. Pracownicy wspierają wychowanków w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności/ specjalnych potrzeb edukacyjnych.
3. Pracownicy podejmują wobec wychowanków działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami obowiązują wszystkich pracowników placówki, stażystów i wolontariuszy.

❖ Obszar: Przestrzeganie praw dziecka przez pracowników placówki

Pracownicy placówki

1. Przestrzegają praw dziecka/człowieka i chronią je.
2. Upowszechniają wiedzę o prawach dziecka - podejmują problematykę praw człowieka/ dziecka na godzinach wychowawczych, na zajęciach dydaktycznych oraz w trakcie innych działań placówki – zgodnie z programem nauczania oraz Koncepcją Pracy Ośrodka, Programem Wychowawczo – Profilaktycznym.
3. Zapewniają wychowankom swobodny dostęp do zajęć lekcyjnych, oraz w grupach wychowawczych.

4. Udział w zajęciach pozalekcyjnych umożliwiany jest zgodnie z zasadami Wewnątrzrodzkowego Systemu Oceniania.
5. Udzielają pomocy w nauce/pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub umożliwiają im dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. Zachęcają i motywują wychowanków do działalności w organizacjach i stowarzyszeniach działających na terenie placówki, np. w samorządzie wychowanek, wolontariacie
7. Nie ujawniają spraw omawianych na posiedzeniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste wychowanków lub ich rodziców/opiekunów prawnych.
8. Nie rozpowszechniają informacji dotyczących rodziny danego wychowanka, np. wykształcenie rodziców, ewentualne problemy rodzinne (np. alkoholizm, narkomania, rozwód).
9. Szanują prawo wychowanków do prywatności – jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, w celu ochrony danego wychowanka, wyjaśniają mu to najszybciej, jak to jest możliwe.
10. Nie ujawniają informacji wrażliwych dotyczących wychowanka osobom nieuprawnionym (wizerunek wychowanka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej).
11. Nie utrwalają wizerunku wychowanka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych lub placówki, jeśli placówka nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych wychowanków (załącznik nr 1).
12. Nie dokonują zatrzymywania jakiegokolwiek własności wychowanka, np. telefonu, ale mają prawo do zdeponowania telefonów, leków, urządzeń elektronicznych itp. określonych w Ustawie: „Wspieranie i resocjalizacja nieletnich” i wydania ich w określonym czasie.
13. Dopuszcza się dokonywanie kontroli pobieżnej, osobistej wychowanki, jej rzeczy oraz pomieszczeń, w których przebywa – jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że wychowanka posiada niedozwolone przedmioty lub substancje. Korespondencja oraz paczki wychowanki również są nadzorowane przez pracowników placówki, zgodnie z Ustawą: „Wspieranie i Resocjalizacja Nieletnich” oraz dokumentem wewnętrznym „Informacja dla rodziców/opiekunów prawnych” (załącznik nr 8).
14. Zapewniają wychowankom realizację prawa do odpoczynku, czasu wolnego i zabawy - do uczestniczenia w zabawach i zajęciach rekreacyjnych stosownych do ich wieku oraz do uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym.

15. W trosce o ochronę zdrowia wychowanków czuwają nad ich bezpieczeństwem w czasie przerw, na lekcjach, zajęciach pozalekcyjnych oraz innych organizowanych przez placówkę formach dydaktyczno-wychowawczych.
16. W czasie pobytu wychowanków w placówce zapewniają im warunki ochrony przed przemocą, uzależnieniami oraz innymi przejawami patologii społecznej.
17. Dają wychowankom gwarancję nietykalności cielesnej - nie stosują wobec nich żadnych form przemocy.
18. Szanują godność wychowanków.
19. Równo traktują wychowanków, niezależnie od wyznawanej przez nich religii lub światopoglądu, pod warunkiem, że nie naruszają nimi moralności, praw i wolności innych osób oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego.
20. Oceniają wychowanków sprawiedliwie i obiektywnie, zgodnie z ustalonymi w placówce zasadami - bez względu na wygląd zewnętrzny wychowanków, status rodzinny czy status wychowanka (np. dobry – słaby).
21. Doceniają i szanują wkład u wychowanków w podejmowane działania i traktują ich równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy. Unikają faworyzowania wychowanków oraz wszelkich przejawów dyskryminacji.
22. Konstruktywnie rozwiązują konflikty wychowanków z personelem i rówieśnikami. Przyznają wychowankom prawo dowiedzenia/uzasadnienia swoich racji w sytuacji konfliktu (przeprowadzanie mediacji, spotkań społeczności)
23. Udzielają wychowankom informacji o zapadających w szkole decyzjach dotyczących ich, np. o przeniesieniu do innej grupy, ocenie, konsekwencjach, przywilejach, nagrodach.
24. Informują wychowanków o tym, jakie w przypadku naruszenia praw wychowanka, przysługują im prawa oraz środki i procedury.

❖ obszar: Komunikacja pracowników placówki z wychowankami

Zasady komunikacji pracowników placówki z wychowankami

Pracownicy placówki

1. Okazują zrozumienie dla trudności i problemów wychowanków.

2. Dają wychowankom prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym.
3. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają wychowanków.
4. Nie obrzucają wychowanków wyzwiskami, nie wyśmiewają i nie ośmieszają ich, np. stosując ośmieszające ucznia przezwiska i zdrobnienia.
5. Nie wytykają błędów wychowanków w sposób, który ich rani.
6. Nie grożą wychowankom, nie wyrażają dezaprobaty wobec ich zachowania czy postępów w nauce w sposób uwłaczający godności i poczuciu własnej wartości wychowanków.
7. Nie reagują złościwością, sarkazmem na zachowanie wychowanków lub ich postępy w nauce, nie dowcipkują i nie żartują z wychowanków w sposób, który obniża ich poczucie własnej wartości.
8. Oceniają, zachowanie wychowanki w taki sposób, aby nie czuła się zraniona, zmuszona do obrony czy do kontrataku.
9. Nie krzyczą na wychowanki w sytuacji innej niż wynikająca z potrzeby zapewnienia im bezpieczeństwa.
10. W procesie rozwiązywania konfliktu dbają o komunikację dającą wychowankom poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą je od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla nich krzywdzące i rodzi u wychowanek poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
11. Metody dyscyplinowania wychowanek dobierają adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej wychowanków (zakaz stosowania kar fizycznych). W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia swojego lub innych mogą zastosować środki przymusu bezpośredniego.
12. Wyjaśniają wychowankowi, za co i dlaczego poniósł konsekwencje za swoje zachowanie.

❖ Obszar: Zakaz stosowania przez pracowników placówki jakiejkolwiek formy przemocy wobec małoletniego, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

Pracownicy placówki

1. Nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy wychowankowie są przez nich traktowani sprawiedliwie. Pracownicy placówki nie dzielą wychowanków i nie

dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).

2. Nie wykorzystują wobec wychowanków relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej wobec wychowanków, np.: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej wobec wychowanków, np. takiej jak:
 - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu wychowanka w grupie,
 - b) stygmatyzowanie wychowanków z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
 - c) wyszydzanie wychowanków, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
 - d) nadmierne, wygórowane wymagania, zbyt surowe oceny, zastraszanie wychowanków, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
 - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych.;
 - f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających wychowanków rysunków, zdjęć i filmów;
 - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających wychowanków materiałów,
 - h) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynąń wychowanków i upublicznianie ich.
5. Nie stosują naruszających godność wychowanków wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:
 - a) nie czynią komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
 - b) nie stosują dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
 - c) nie stosują wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,
 - d) nie piszą do wychowanków wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
 - e) nie publikują żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o wychowankach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanych stron,

- f) nie wdają się w prywatne rozmowy wychowanków w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście, które mogłyby wychowankom wyrządzić krzywdę.
6. Nie naruszają nietykalności osobistej wychowanków.
 7. Nie zachowują się wobec wychowanków w sposób niestosowny, poufały, dwuznaczny.
 8. Nie zmuszają wychowanków do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
 9. Nie prowokują nieodpowiednich kontaktów z wychowankami.
 10. Informują wychowanków, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
 11. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie wychowanka zapewniają obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie wychowanka - innego wychowanka.
 12. Stale nadzorują wychowanków, każdorazowo upewniając się, że warunki wyjazdów i wycieczek organizowanych przez placówkę, rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne.
 13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec wychowanka, unikają innego kontaktu fizycznego z wychowankiem niż niezbędny.

❖ Obszar: Kontakt pracowników placówki z wychowankami

Zasady nawiązywania kontaktu z wychowankiem w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z wychowankami, pracownicy traktują ich podmiotowo.
2. Kontakt pracowników z wychowankami nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z wychowankami/rodzicami opiekunami prawnymi lub innymi instytucjami wspomagającymi dziecko i rodzinę poza godzinami pracy są kanały służbowe oraz osobiste środki komunikacji (e-mail, telefon służbowy, prywatny, komunikatory społecznościowe). Rodzice/opiekunowie prawni wychowanków muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

4. Ze względu na charakter placówki (całoroczna – całodobowa) kontakt z wychowankiem powinien odbywać się w godzinach bezpośredniej pracy z grupą, jak również za zgodą pracownika placówki w ramach 40-to godzinnego tygodnia pracy. Dotyczyć może kwestii edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych, kontaktów z rodzicami/opiekunami prawnymi, instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę, sądami, policją itp.
5. Pracownicy nie zapraszają wychowanków do swojego miejsca zamieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
6. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli wychowankowie i rodzice/opiekunowie wychowanków są osobami bliskimi dla pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

II. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY WYCHOWANKAMI W PLACÓWCE. ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WYCHOWANEK.

II.1 Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami

1. Wychowanki mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku w placówce. Pracownicy placówki chronią wychowanki i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Wychowanki mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie placówki.
3. Wychowanki uznają prawo innych wychowanek do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych wychowanek – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennność.
4. Zachowanie i postępowanie wychowanek wobec koleżanek, innych osób nie narusza ich poczucia godności/ wartości osobistej. Wychowanki są zobowiązane do respektowania praw i wolności osobistych swoich koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

5. Kontakty między wychowankami cechuje zachowanie przez nie wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Wychowanki budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Wychowanki okazują zrozumienie dla trudności i problemów koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą wychowanki nie zachowują się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinny również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony koleżanek.
9. Wychowanki mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród wychowanek nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Wychowanki nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej, psychicznej i seksualnej agresji i przemocy wobec innych wychowanek.
11. Wychowanki mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli wychowanka jest świadkiem stosowania przez inną wychowankę jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
13. Wszystkie wychowanki znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych wychowanek, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
14. Jeśli wychowanka stała się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w placówce pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

2.2. Niedozwolone zachowania wychowanek w placówce

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec wychowanków/ innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- ✓ bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- ✓ wymuszenia;
- ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- ✓ fizyczne zaczepki;
- ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- ✓ obelgi, wyzwiska;
- ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- ✓ bezpośrednie obrażanie ofiary;
- ✓ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary;
- ✓ groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- ✓ poniżanie;
- ✓ wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- ✓ pisanie na ścianach (na terenie wewnętrznym i zewnętrznym placówki);
- ✓ wulgarne gesty;
- ✓ śledzenie/szpiegowanie;
- ✓ obraźliwe SMSy i MMSy;

- ✓ wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- ✓ telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające;
- ✓ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- ✓ straszenie;
- ✓ gapienie się;
- ✓ szantażowanie.

d) agresji i przemocy seksualnej w różnych formach, np.:

- ✓ wymuszanie pożycia seksualnego,
- ✓ wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych,
- ✓ wymuszanie seksu z osobami trzecimi,
- ✓ napastowanie seksualne;
- ✓ komentowanie szczegółów anatomicznych,
- ✓ ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, żarty o charakterze seksualnym,
- ✓ zmuszanie do oglądania treści o tematyce seksualnej,
- ✓ kontakty o charakterze seksualnym z osobami poniżej 15. roku życia.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w placówce, np. rzucanie kamieniami, wnoszenie do placówki ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie placówki.

3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela/wychowawcy opuszczanie sali lekcyjnej/prowadzenia zajęć. Wagarowanie/opuszczanie zajęć. Wyjście bez zezwolenia poza teren placówki.

4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w placówce. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.

5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych/miedzy zajęciami, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.

6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu, środków zmieniających świadomość.

7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków i/ lub innych środków odurzających czy zmieniających świadomość.
8. Niestosowne odzywanie się do rówieśników lub innych osób w placówce lub poza nią.
9. Używanie wulgaryzmów w placówce i poza nią.
10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności placówki.
11. Kradzież/ przywłaszczenie własności wychowanek lub innych osób oraz własności placówki.
12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od wychowanek.
13. Wysługiwanie się innymi wychowanekami w zamian za korzyści materialne.
14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z rówieśnikami. Udział w bójce.
15. Szykanowanie wychowanek lub innych osób w placówce z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania koleżanek (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
17. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad koleżankami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
18. Aroganckie/ niegrzeczne zachowanie wobec koleżanek, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie koleżanek/ innych osób w szkole.
19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych wychowanek i innych osób bez ich zgody.
20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
21. Stosowanie wobec innych wychowanek / innych osób różnych form cyberprzemocy.

III. **ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU**

❖ Obszar: Korzystanie przez wychowanki z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu

1) Zasady korzystania z komputerów z dostępem do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do internetu, zarówno personelowi, jak i wychowanek, w czasie zajęć i poza nimi.

2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Na wszystkich komputerach z dostępem do internetu na terenie placówki jest zainstalowane i systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
4. Na terenie placówki dostęp wychowanki do internetu możliwy jest:
 - a) pod nadzorem pracownika placówki na zajęciach komputerowych i innych wychowawczych
5. Uczennice korzystają z komputera tylko pod opieką pracownika placówki
6. Korzystanie z multimediiów, internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
7. Wychowanka obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela/ zgodnie z obowiązującym regulaminem / instrukcją korzystanie z komputerów.

2) Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu

1. Wychowanka ma prawo korzystać na terenie placówki z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami. (Regulamin wewnętrzny korzystania przez wychowanki z telefonów komórkowych i innych urządzeń multimedialnych – w załączeniu)
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Wychowanki posiadają w placówce telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
5. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu posiadanego przez wychowanki.
6. Wychowanki nie mogą korzystać w celach prywatnych z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu podczas zajęć edukacyjnych, treningów,

uroczystości, a także podczas zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych realizowanych na terenie placówki oraz poza nią.

7. Na terenie placówki zakazuje się wychowankom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
8. Dokumentowanie wydarzeń publicznych odbywających się w placówce lub poza nią może odbywać wyłącznie za zgodą pracownika placówki.
9. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora placówki lub pracownika.
10. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

3) Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez placówkę.

1. Każdorazowo decyzję o zabranii na wycieczkę/wyjazd/pobyt w szpitalu telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych oraz sposób korzystania z nich podejmuje kierownik/opiekun wycieczki/pracownik placówki.

IV. ZASADY OCHRONY WYCHOWANEK PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI Z SIECI

Zasady ochrony wychowanków przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci:

1. Placówka ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające wychowanków przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:

- ✓ treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków,
- ✓ treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych,
- ✓ różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

3. Podstawowe działania zabezpieczające wychowanki przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:

- a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych,
- b) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i wychowanki oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie, czy też nie,
- b) edukacja medialna – dostarczanie wychowankom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,
- c) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu grupowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy wychowankami, wprowadzanie norm grupowych; odróżnianie dobra od zła)
- d) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
- e) włączenie rodziców wychowanek w działania placówki na rzecz zapobiegania cyberprzemocy - poinformowanie ich o polityce placówki w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci: warsztaty, szkolenia dla rodziców, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,
- f) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści,

- g) o sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/zaobserwowanej cyberprzemocy należy niezwłocznie powiadomić kadrę kierowniczą placówki.

V. ZASADY OCHRONY PRYWATNOŚCI MAŁOLETniego

1) Zasady ochrony wizerunku wychowanków

1. Placówka uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku wychowanków, zgodnie z obowiązującym prawem, oraz wyrażenie przez rodziców/opiekunów prawnych zgody na przetwarzanie danych osobowych (załącznik nr 1).
2. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem.
3. Osoba małoletnia powyżej 16. roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
4. Jeżeli wizerunek małoletniej stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
5. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.

2) Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W placówce opracowano zasady przetwarzania danych osobowych oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania.
2. Dyrektor szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
3. Dane osobowe wychowanków udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

CZEŚĆ III

ŚCIEŻKI POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO W PRZYPADKU DOZNAWANIA PRZEZ NIEGO KRZYWDY (procedury interwencyjne w placówce)

Rodzaj krzywdy
Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna, seksualna stosowane wobec małoletniego

Opis sytuacji:

Ktoś przez DŁUŻSZY CZAS stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą, np. stosuje:

Przemoc fizyczną: atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie innej osoby do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w kogoś przedmiotami.

Przemoc słowną: obelgi, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w rodzinę i w przyjaciół ofiary po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć.

Przemoc psychiczną: poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie/szpiegowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych lub tzw. „pokojach do czatowania” (które z reguły są anonimowe w odróżnieniu od SMS-ów, pochodzących z konkretnych telefonów); telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające); niszczenie rzeczy należących do ofiary; straszenie; gapienie się; szantażowanie.

Przemoc seksualną: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, napastowanie seksualne, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, żarty o charakterze seksualnym, zmuszanie do oglądania

treści o tematyce seksualnej, kontakty o charakterze seksualnym z osobami poniżej 15.roku życia.

Ścieżka postępowania wychowanki

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym pracownikowi MOW. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym pracownika. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców/opiekunów prawnych o tym, co Cię spotyka.
2. Pracownik, do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Działania placówki:

Placówka, zgodnie ze swoim statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika placówki, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.

3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy / sprawców przemocy, pracownik podejmie stosowne, zgodne ze statutem placówki, działania.

Działania placówki:

Wobec wychowanki przejawiającej zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie placówki.

4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem lub psychologiem (lub innym pracownikiem, któremu ufasz).

Działania placówki:

Pedagog lub psycholog może Ci udzielić pomocy psychologicznej oraz wskazać, jak należy radzić sobie w tego typu sytuacjach. Pomocy tej udzielać Ci może systematycznie, dopóki będzie Ci ona potrzebna.

5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym pracownika oraz swoich rodziców/opiekunów prawnych. Wspólnie z pracownikiem i rodzicami/opiekunami prawnymi możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi lub wicedyrektorowi placówki, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.

Działania placówki:

W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dyrektor placówki zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

6. W przypadku ciągłego, uporczywego znęcania się nad Tobą oraz nieskutecznej reakcji szkoły na działania sprawcy rodzice/opiekunowi prawni mogą zgłosić ten fakt do kuratorium oświaty, które podejmie działanie wyjaśniające.

Rodzaj krzywdy

Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy wychowanki

Ktoś (osoba Ci znana lub nieznana) okradł Cię, przywłaszczył sobie rzecz, która należała do Ciebie. Ktoś celowo zniszczył rzeczy należące do Ciebie.

Ścieżka postępowania wychowanki

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy pracownikowi - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom/opiekunom prawnym.
3. O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć pedagogowi/ psychologowi szkolnemu, który zgodnie z Twoimi potrzebami, udzieli Ci wsparcia pedagogiczno-psychologicznego lub inną formę pomocy.

Działania placówki

- Pracownik informuje rodziców/opiekunów prawnych, pedagoga, psychologa oraz dyrektora placówki o zaistniałym zdarzeniu.
- Przekazuje tę informację również Twoim rodzicom/opiekunom prawnym.
- Pracownik przeprowadza rozmowę ze świadkami – jeśli tacy są wskazani.
- Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, placówka informuje o tym jego rodziców/opiekunów prawnych; pracownicy placówki zgodnie ze statutem placówki podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców/opiekunów prawnych sprawcy.
- Placówka zgodnie ze swoim statutem stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące. Zobowiązuje też sprawcę do oddania Ci skradzionej rzeczy lub w uzgodnieniu z jego rodzicami/opiekunami prawnymi - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy.
- Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, szkoła poinformuje Twoich rodziców/opiekunów prawnych o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaze rodzicom/opiekunom prawnym informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

Rodzaj krzywdy

Przemoc domowa stosowana wobec wychowanki

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną – np. namawianie lub zmuszanie Cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące twoje cierpienie,

- d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

Pamiętaj!

Jeżeli dzieje Ci się w domu jakakolwiek krzywda, możesz poinformować o tym pracownika placówki, do którego masz zaufanie. Podejmie on stosowne, zgodne z zakresem swoich kompetencji działania, mające na celu Twoją ochronę.

Jeśli jednak pracownicy zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy.

Ścieżka postępowania wychowanki

1. Możesz ujawnić pracownikowi placówki, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.

Może wystąpić również przypadek, że pracownik obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzona, chociaż mu tego nie zgłosiłaś. W tej sytuacji przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

Działania placówki:

Każdy pracownik placówki ma obowiązek troszczyć się o Twoje dobro i bezpieczeństwo i udzieli Ci pomocy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie pracownik podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem/psychologiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłaś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.

***Pamiętaj,** że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Pracownicy dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.*

Działania placówki:

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, pracownik zgłasza problem pracownikowi socjalnemu, pedagogowi placówki, psychologowi lub pielęgniarce (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia).

Pracownicy, po dokładnym rozpoznaniu sprawy, dokonują oceny zdarzeń i zawiadamiają o nich dyrektora szkoły.

3. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem placówki lub/i psychologiem. Udzieli Ci oni wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi zaplanują działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.

Działania placówki:

Wspólnie z Twoimi rodzicami/opiekunami prawnymi (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) pracownicy planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.

Placówka zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.

Uwaga!

- *Gdyby zaplanowane przez placówkę działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, pracownik placówki nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.*
- *W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pracownik powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny.*
- *W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, pracownik powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.*

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Placówka ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję.

Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieska Karta” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się wg ustalonych zasad prawnych.

Do wszczęcia procedury „Niebieska karta” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Rodzaj krzywdy

Nierówne traktowanie – dyskryminacja wychowanki

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne. Przejawy dyskryminacji w szkole:

ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny.

Ścieżka postępowania wychowanki

1. Porozmawiaj z pracownikiem, któremu ufasz - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić pracownika o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców/opiekunów prawnych o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Zasięgnij porady szkolnego pedagoga lub psychologa – opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Pedagog szkolny lub/i psycholog zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci pomocy pedagogiczno-psychologicznej.
4. Twoi rodzice/opiekunowie prawni i Ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/ praw człowieka.

Działania placówki

- *Placówka powinna zapewnić uczniom możliwości rozwoju w bezpiecznej atmosferze, wolnej od jakiejkolwiek dyskryminacji, dlatego też jest zobowiązana do działań antydyskryminacyjnych.*
- *Pracownicy podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu dyrektora placówki.*
- *Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców/opiekunów prawnych.*
- *Placówka po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w statucie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców/opiekunów prawnych sprawcy.*

Rodzaj krzywdy

Stosowanie wobec wychowanek cyberprzemocy

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczyłaś przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli.

Ścieżka postępowania wychowanki

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
2. Zgłoś ten fakt pracownikowi.

Działania placówki:

Pracownik wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, pracownik poprosi o pomoc specjalistę.

3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich pracownikowi. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.
4. Pracownik wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.

Działania placówki:

Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy pracownik podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy.

Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane określone w statucie placówki środki dyscyplinujące.

5. Pracownik może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców/opiekunów prawnych lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami/opiekunami prawnymi i dyrektorem placówki.

Działania placówki:

Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Placówka powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy wychowanki – sprawcy cyberprzemocy).

6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym lub psychologiem/terapeutą (lub innym pracownikiem, któremu ufasz).

Pamiętaj:

- że nie jesteś winien/winna zaistniałej sytuacji i nikt nie ma prawa zachowywać się wobec Ciebie w ten sposób;
- że pomoc, którą otrzymasz ze strony grona pedagogicznego, nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i zastosowania wobec niego środków

dyscyplinujących. Pracownicy będą w sposób szczególny czuwać nad Twoim bezpieczeństwem i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec Ciebie dalsze działania przemocowe. Będą Ci również pomagać w radzeniu sobie z tą trudną dla Ciebie sytuacją.

Rodzaj krzywdy

Zagrożenie bezpieczeństwa wychowanek w wyniku sekstingu

Rodzaj krzywdy: **Zagrożenie bezpieczeństwa wychowanek w wyniku sekstingu**

Seksting polega na wysyłaniu innym osobom przez internet lub telefon swoich intymnych zdjęć lub filmów. Jest to niebezpieczne zjawisko, ponieważ raz wysłane treści mogą zostać zapisane i użyte w dowolny sposób. Mogą też trafić w ręce niepowołanych osób i stają się narzędziem cyberprzemocy: szantażu czy zastraszania osoby, która się na nich znajduje. Mogą zostać przesłane innym osobom bez zgody osoby, która się na nich znajduje.

Rodzaje sekstingu

1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwójgim rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.
2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.
3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

Ścieżka postępowania wychowanka

Jeśli Ty i/lub Twoi rodzice lub opiekunowie prawni uznają, że jesteś ofiarą sekstingu:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi placówki, któremu ufasz.

2. Zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia. Dzięki nim możliwa będzie identyfikacja sprawcy. Ponieważ seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.

3. Przekaż zebrane materiały pracownikowi.

Działania placówki:

- W placówce zostanie przeprowadzona analiza dowodów o raz postępowanie mające na celu ustalenie sprawcy. Jeżeli niektóre z tego typu materiałów rozesłanych do większej liczby osób zostaną uznane za pornograficzne, dyrektor szkoły ma obowiązek zgłoszenia incydentu na policję.
- Pedagog placówki lub/i psycholog/inny pracownik biorąc pod uwagę Twoje dobro, poinformują o zdarzeniu Twoich rodziców/opiekunów prawnych.
- Jeżeli celem sprawcy było upokorzenie Ciebie, sprawca/sprawcy zostaną wezwani do dyrekcji placówki. Przedstawione zostaną sprawcom dowody, okoliczności zdarzenia, konsekwencje, jakimi skutkuje takie zachowanie. Wobec sprawcy zostaną zastosowane środki dyscyplinujące, określone w statucie placówki.

4. W sytuacji każdego rodzaju sekstingu zostaniesz otoczony przez szkołę opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat samego zdarzenia czy identyfikacji potencjalnego sprawcy będzie realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla Ciebie – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla Twojej indywidualności i przeżytego stresu.

5. Jeżeli Ty i Twoi rodzice/opiekunowie prawni uznacie, że pomoc placówki jest niewystarczająca, możecie poprosić pedagoga szkolnego/psychologa/innego pracownika o podjęcie decyzji o skierowaniu Ciebie do placówki specjalistycznej na terapię psychologiczną.

Rodzaj krzywdy

Wysyłanie wychowance w internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych

Są to treści, które mogą wywołać u Ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania.

Ścieżka postępowania wychowanki

Jeżeli ktoś wysłał Ci w internecie treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminacyjne, promujące wrogość, nienawiść, treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, fake newsy - fałszywe wiadomości:

1. Zgłoś ten fakt rodzicom/opiekunom prawnym oraz psychologowi lub pedagogowi szkolnemu (albo innemu pracownikowi placówki, któremu ufasz).
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności zabezpiecz dowody. Skorzystaj z pomocy rodziców i pracowników szkoły. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich wychowawcę.

Zabezpieczenie dowodów jest przede wszystkim zadaniem Twoich rodziców lub opiekunów prawnych, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel szkoły posiadający odpowiednie kompetencje techniczne. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

Działania placówki:

- *Placówka powiadomi Twoich rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałym zdarzeniu.*
- *We współpracy z nimi, po dokonaniu analizy dowodów placówka ustali okoliczności uzyskania przez Ciebie dostępu do szkodliwych treści.*
- *Jeżeli treści można bezpośrednio powiązać z uczniami danej placówki, placówka podejmie zgodne z jej statutem działania mające na celu ustalenie sprawcy.*

Pamiętaj, że sprawcą jest osoba, która udostępniła szkodliwe treści lub twórca tych treści.

- Po ustaleniu sprawcy zostanie przeprowadzona rozmowa z nim oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi.

W trakcie rozmowy sprawcy zostanie uświadomiona szkodliwość prowadzonych przez niego działań.

- Szkoła zastosuje wobec sprawcy ustalone w statucie środki dyscyplinujące.
- Jeżeli treści nie można bezpośrednio powiązać z wychowankami danej placówki, placówka zgłosi incydent na policję oraz do serwisu Dyżurnet.
- Jeżeli upowszechniane treści naruszały obowiązujące prawo, placówka złoży zawiadomienie na policję.

3. Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać u Ciebie duży stres i frustrację. Skontaktuj się z pedagogiem lub psychologiem szkolnym i opowiedz mu, co czujesz – skorzystaj z ich pomocy.

Działania placówki:

- Uzgodni z twoimi rodzicami/opiekunami prawnymi podejmowane działania i formy wsparcia Ciebie.
- Zapewni Ci pomoc pedagoga lub psychologa.
- Jeżeli pomoc udzielona przez szkołę okaże się niewystarczająca, w porozumieniu z Twoimi rodzicami/opiekunami prawnymi może Cię skierować na specjalistyczną terapię.

Rodzaj krzywdy

Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania w sieci danych osobowych lub wizerunku wychowanka

Ścieżka postępowania wychowanka

1. Gdy sprawcą jest wychowanka – koleżanka ofiary ze szkoły czy klasy, skontaktuj się z pracownikiem. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia Twoich praw.
2. Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych.
3. W miarę Twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia Twoich praw. Zgromadź sama lub z pomocą pracownika placówki, posiadającego umiejętności z zakresu technologii cyfrowej (może Ci go wskazać wychowawca) materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub mms/sms).
4. Przekaż dowody rodzicom/opiekunom prawnym i pracownikom.
5. Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice/opiekunowie prawni, ewentualnie pracownicy.

Działania placówki:

- *Placówka podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy naruszenia Twoich praw do ochrony wizerunku i danych osobowych.*
- *Jeśli sprawcą okaże się wychowanek placówki, którego działaniu nie przyświecał świadomy zamiar wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej (był to np. niestosowny żart, niewłaściwe zachowanie wobec Ciebie), szkoła podejmie zgodne z jej statutem działania wychowawcze i dyscyplinujące sprawcę.*

Uwaga!

Zebrane dowody muszą jasno wskazywać na konkretnego sprawcę oraz na to, że sprawca świadomie zmierzał do wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej.

Jeżeli naruszenie twojej prywatności lub wyłudzenie czy kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem Tobie szkody majątkowej lub osobistej – to placówka i rodzice/opiekunowie prawni powinni przekazać dowody policji. Decyzję o powiadomieniu policji podejmuje dyrektor placówki w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi. W takiej sytuacji identyfikacji sprawcy dokonuje policja.

6. Jeżeli naruszenie Twoich praw skutkuje dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do pedagoga szkolnego lub psychologa o wsparcie, którego potrzebujesz. Zaplanują oni wraz z Tobą i Twoimi rodzicami rodzaj pomocy dla Ciebie i wdrożą działania chroniące Cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.

Działania placówki:

- Placówka zapewni Ci opiekę pedagogiczno-psychologiczną. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych na Twoją rzecz i w razie potrzeby, którą zgłosisz wraz ze swoimi rodzicami/opiekunami prawnymi, może skierować Cię za zgodą rodziców/opiekunów prawnych do placówki specjalistycznej.
- Powiadomi Ciebie i Twoich rodziców/opiekunów prawnych o swoich działaniach w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).
- Zadba o to, aby informacje narażające Cię na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

Rodzaj krzywdy

Nawiązywanie przez wychowankę niebezpiecznych kontaktów w internecie

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w internecie może dochodzić do zagrożenia twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

Ścieżka postępowania wychowanki

Jeśli Twoi rodzice lub opiekunowie prawni zgłoszą w placówce taki problem związany z Tobą lub zrobisz to Ty sam:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom/opiekunom prawnym, pracownikowi placówki, któremu ufasz.
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody – możesz skorzystać z pomocy pracownika placówki, którego wskaże Ci wychowawca.
3. Przekaż dowody pracownikowi i rodzicom. Od chwili przekazania przez Ciebie i rodziców/opiekunów prawnych dowodów placówce, to ona we współpracy z rodzicami/opiekunowi prawnemu zgłasza sprawę policji w celu ustalenia sprawcy. I to policja prowadzi dalsze dochodzenie w Twojej sprawie.

W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15, placówka ma obowiązek powiadomienia policji lub sądu rodzinnego.

Uwaga!

Nie podejmuj samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy – to zadanie policji. Nie próbuj bezpośrednio kontaktować się ze sprawcą.

Działania placówki i rodziców/opiekunów prawnych:

- Pracownik we współpracy z Twoimi rodzicami/opiekunami prawnymi powiadomi o zdarzeniu dyrektora placówki i pedagoga/psychologa szkolnego.
- Placówka i rodzice/opiekunowie prawni bezzwłocznie zawiadomią policję o wystąpieniu zdarzenia. Przekazą policji dowody oraz wszelkie uzyskane informacje o sprawcy.

4. Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga szkolnego lub/i psychologa.

Działania placówki:

- Placówka wszelkie działania pomocowe wobec Ciebie, stosownie do twoich potrzeb uzgodni z Twoimi rodzicami/opiekunami prawnymi.
- Placówka obejmie Cię opieką psychologiczną i pedagogiczną. Jeśli będziesz potrzebować dalszej pomocy, W uzgodnieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi, placówka może Cię skierować na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

Część IV. Materiał pomocniczy

Prawa dziecka, wykaz telefonów i adresów mailowych instytucji pomocowych

Prawa dziecka – co musicie o nich wiedzieć?

W Polsce najważniejszymi aktami prawnymi, gwarantującymi prawa dziecka, są: Konstytucja RP, Konwencja o prawach dziecka i Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka.

Źródłem praw dziecka jest godność człowieka, zwana również człowieczeństwem.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zapisana jest ona w art. 30:

„Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”.

Z godności wywodzą się dwie zasady: wolność i równość, które są podstawą wszystkich praw człowieka. Wolność oznacza to, że człowiek nie jest własnością kogokolwiek, posiada wolną wolę, może samodzielnie podejmować decyzje i świadomie ponosić za nie odpowiedzialność (dziecko uczy się tego w trakcie dojrzewania). Równość oznacza, że każde dziecko ma takie same prawa i ma być tak samo traktowane przez wszystkich bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka – każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych (Art. 72. Konstytucji RP).

Każdemu dziecku przysługują prawa dziecka tak, jak każdemu dorosłemu prawa człowieka. Praw tych nikt nie może dziecka pozbawić. Prawa dziecka są więc naturalną konsekwencją praw człowieka.

Doprecyzowanie praw dziecka wynika z potrzeby dania dzieciom dodatkowej ochrony przed dorosłymi – dziecko ze swej natury jest słabsze od nich. Taką ochronę dają dzieciom ich prawa zapisane w Konwencji o Prawach Dziecka, którą przyjęło Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. Polska podpisała Konwencję o Prawach Dziecka 7 czerwca 1991 roku i od tego momentu jej przepisy, zobowiązujące państwo do przestrzegania praw dziecka, obowiązują także w naszym kraju.

Prawa dziecka istnieją po to, aby Was chronić, aby zapewnić Wam zdrowie i bezpieczeństwo. Jeśli wszyscy szanowaliby prawa dziecka, każde dziecko byłoby odpowiednio traktowane. Niestety, nie zawsze tak jest. W każdym kraju są dzieci, których prawa są łamane. Dzieci bywają krzywdzone, wykorzystywane czy zastraszane.

Konwencja Praw Dziecka zakłada, że należy się Wam szczególna opieka i ochrona, bo nie zawsze jesteście w stanie należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Gdy znacie swoje prawa, możecie łatwiej obronić się przed przemocą, krzywdzeniem, dyskryminacją, której doświadczacie ze strony rówieśników i dorosłych. Bo wiecie, że macie prawo do ochrony swojego zdrowia i bezpieczeństwa oraz że są instytucje, które powinny Wam pomóc.

Dlatego dzieci na całym świecie, podobnie jak dorośli, mają zapewnione swoje prawa, czyli obowiązujące reguły postępowania, które mają Was chronić przed wszelką krzywdą.

Zamierzeniem twórców Konwencji Praw Dziecka było kierowanie się zawsze Waszym dobrem oraz traktowanie wszystkich dzieci jako równych wobec prawa, niezależnie od pochodzenia, koloru skóry czy wyznania.

Warto, abyście zapamiętali, że:

- Prawa dziecka dotyczą każdego dziecka, czyli osoby poniżej 18. roku życia.
- Nie musicie nic zrobić, aby otrzymać prawa.
- Prawa dziecka macie zawsze i nikt nie może wam ich odebrać.
- Wszystkie prawa dziecka są równie ważne. Nie ma praw mniej lub bardziej ważnych od innych.
- Prawa dziecka dotyczą różnych dziedzin waszego życia, np. macie prawo do:
 - ✓ znajomości swoich praw oraz powoływania się na nie w różnych sytuacjach, a także do ich poszanowania przez innych,
 - ✓ do swobody myśli, sumienia i wyznania,
 - ✓ do prywatności i tajemnicy korespondencji
 - ✓ do nauki i informacji
 - ✓ do wypoczynku i czasu wolnego
 - ✓ do opieki zdrowotnej
 - ✓ do wychowania przez rodziców

- ✓ prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem
- ✓ prawo do własnej tożsamości, które oznacza, że macie prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa i znajomości swego pochodzenia
- ✓ prawo do wyrażania własnych poglądów.

- Za ochronę Waszych praw odpowiada państwo.

Ze swoimi prawami macie do czynienia każdego dnia w różnych sytuacjach. Jeśli np. gracie w piłkę po lekcjach, to realizujecie wasze prawo do zabawy; jeśli idziecie do kina z koleżankami – realizujecie prawo do spotykania się z innymi i wykorzystywania czasu wolnego; gdy kładziecie się spać – korzystacie z prawa do odpoczynku; gdy np. złamiecie nogę – korzystacie z prawa do opieki zdrowotnej.

Prawa kojarzyć się mogą ze swobodą decydowania o wszystkim, co Was dotyczy. Jednak prawa mają też swoje ograniczenia, które wynikają z faktu, że:

- inni też mają takie same prawa i egzekwując swoje prawa, nie możecie naruszać praw innych osób,
- poza przyznanymi Wam prawami macie nałożone przez rodziców i szkołę (czyli państwo) pewne obowiązki, które powinniście wypełniać.

Jak widzicie, Wasze prawa wiążą się więc równocześnie z pewnymi ograniczeniami i obowiązkami, które zostały na Was nałożone. Wynika z nich na przykład, że:

- nie możecie spać w domu cały dzień i nie pójść do szkoły, bo Wam się nie chce;
- nie możecie chodzić tylko na te lekcje, które lubicie;
- nie macie prawa do robienia zdjęć lub filmików koleżance lub koledze bez ich zgody;.
- nie macie prawa do złośliwego komentowania ubioru lub zachowania kolegi czy koleżanki.

Podstawę korzystania z danych Wam praw stanowi zatem umiejętność świadomego z nich korzystania.

Najważniejsze prawa dziecka

OCHRONA PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM

- **Prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem**
- Macie prawo do życia bez wyzyskiwania i wykorzystywania, nikt nie może was siłą zmuszać do zrobienia niczego, a zwłaszcza czegoś złego. Nikt też nie może zmuszać Was do pracy ponad siły ani wykorzystywać zarobkowo w inny sposób.
- Macie prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem. Nikt nie ma prawa Was bić, prześladować i wykorzystywać w celach seksualnych. Macie prawo do ochrony przed wszystkimi formami wykorzystywania seksualnego. Nikt nie ma prawa dotykać Was w sposób, którego sobie nie życzycie i nakłaniać lub zmuszać Was do kontaktów seksualnych.
- Nikt nie ma prawa angażować Was w produkcję narkotyków i handel nimi ani zmuszać czy namawiać do ich zażywania. Policja, nauczyciele i inne służby mają za zadanie Macie prawo do życia bez przemocy i poniżania. Nikt nie może Was bić ani znęcać się nad Wami w inny sposób. Macie też prawo do szukania wszelkiej pomocy, zawsze, gdy jesteście krzywdzeni.

Prawo do ochrony przed przemocą oznacza, że bicie i poniżanie, znęcanie się, okrutne i poniżające traktowanie są niedopuszczalne i karalne.

EDUKACJA I ODPOCZYNEK

❖ Prawo do nauki i informacji

Macie prawo do nauki i dostępu do informacji, ale także prawo do czasu wolnego – wypoczynku zabawy czy korzystania z zajęć rekreacyjnych.

Wasze prawo do nauki polega na tym, że jesteście uprawnieni do korzystania z bezpłatnej edukacji, bo państwo gwarantuje każdemu z Was bezpłatny dostęp do szkoły. Możecie również wybrać szkołę prywatną lub społeczną, która jest płatna. Jednocześnie jednak macie obowiązek chodzenia do szkoły. Prawo do nauki daje Wam możliwość dokonania określonego wyboru.

Komentarz:

Mowa jest o tym w Konwencji o Prawach Dziecka (art.17) – „Masz prawo do uzyskiwania informacji z różnorodnych źródeł. Gazety, książki, radio, telewizja, internet i wszelkie inne media skierowane do dzieci powinny dostarczać Ci takie informacje, które są zrozumiałe i nie wyrządzają Ci krzywdy.”

Edukacja powinna rozwijać Wasze zdolności i umiejętności. Powinna także uczyć tolerancji i szacunku dla praw człowieka, rodziców oraz kultury i kraju, z którego pochodzicie. Poprzez odpowiednią edukację powiniście uczyć się także jak chronić środowisko naturalne.

Macie prawo uczyć się i zdobywać informacje, czytając gazety, książki, oglądając telewizję i korzystając z Internetu. Jednak nauczyciele i rodzice powinni dbać o Wasze bezpieczeństwo. Surfowanie po necie bywa naprawdę niebezpieczne.

❖ Prawo do odpoczynku i wolnego czasu

Chodzi o to, abyście na przykład w szkole mieli przerwy, ferie i wakacje i żeby zajęcia nie trwały cały dzień.

Przykłady:

- *Czy koleżanka która zaprosiła na swoje urodziny tylko część Waszej klasy, naruszyła takim zachowaniem czyjeś prawo?*

Komentarz:

Nie, bo ma ona prawo organizować sobie czas wolny i spotykać się z kim chce.

PRAWO DO WYCHOWANIA W RODZINIE

Macie prawo do wychowania w rodzinie, a rodzice zawsze powinni kierować się Waszym dobrem. Nawet, gdy rodzice nie są razem i mieszkają osobno, macie prawo do kontaktu z każdym z nich, chyba że to byłoby dla Was szkodliwe. Macie też prawo mieszkać ze swoimi rodzicami, chyba że nie byłoby to dla Was dobre, np. jesteście krzywdzeni.

PRYWATNOŚĆ

❖ Prawo do prywatności

Nikt nie może w sposób arbitralny i bezprawny ingerować w sferę życia prywatnego, rodzinnego lub domowego dziecka czy w jego korespondencję. Nikt nie ma prawa poniżać i ośmieszać dziecka ani wtrącać się do jego osobistych spraw, czytać listów, maili, smsów czy pamiętników – chyba że w uzasadnionych sytuacjach sąd zadecyduje inaczej. Macie prawo do tajemnicy korespondencji, prywatności i swobody wypowiedzi, jednak prawa dzieci podlegają pewnym ograniczeniom, ale tylko w sytuacji, gdy chodzi o Wasze dobro i bezpieczeństwo (korespondencja. Paczki, telefony komórkowe, kontrola pomieszczeń, kontrola osobista i rzeczy osobistych).

WYRAŻANIE WŁASNYCH POGLĄDÓW, SWOBODA MYŚLI, SUMIENIA I WYZNANIA

❖ Prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka

Prawo do wyrażania własnych poglądów oznacza, że w ważnych dotyczących Was sprawach możecie wygłaszać swoje zdanie, opinie, własną wolę.

Komentarz:

Prawo to oznacza też, że nie możecie się z nikogo wyśmiewać, obrażać, zastraszać, szydzić z jego wyglądu, zachowania, itp. Jeśli to zrobicie, naruszyacie prawo kolegi/koleżanki do ochrony przed poniżaniem i dyskryminacją.

Artykuł 12 Konwencji o Prawach Dziecka stanowi, że macie prawo wypowiadać swoje zdanie w sprawach, które Was dotyczą, a dorośli powinni was wysłuchać i wziąć je pod uwagę. Nawet w postępowaniu przed sądem.

❖ Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania

Swoboda wyrażania wyznawanej religii lub przekonań może podlegać tylko takim ograniczeniom, które są przewidziane prawem i są konieczne do ochrony bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego, zdrowia lub moralności społecznej bądź podstawowych praw i wolności innych osób.

W realizacji tego prawa ochrona praw dziecka oraz praw rodziców wzajemnie się przenikają. Oznacza to, że macie przyznane prawo do wolności sumienia i wyznania, jednak możecie z niego korzystać pod władzą rodzicielską. Oznacza to, że rodzice mogą Was wychowywać zgodnie ze swoimi przekonaniami w sprawach religii.

Przykład:

Uczniowie niepełnoletni nie mogą sami decydować o udziale w lekcjach religii. Prawo do decydowania o wychowaniu religijnym dzieci Konstytucja i Kodeks rodzinny i opiekuńczy daje rodzicom.

Religia i etyka nie są dla wychowanki przedmiotami obowiązkowymi. Ze względu na charakter placówki (zapewnienie bezpośredniej opieki podczas zajęć szkolnych wychowanka) musi być obecna na lekcjach. Ze względu na odmienną religijną może biernie w nich uczestniczyć, nie zakłócając porządku lekcji.

OPIEKA , POMOC PAŃSTWA I OCHRONA DZIECKA PRZEZ PAŃSTWO

❖ Prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa

Gdy znajdujecie się w sytuacji, gdy zostaliście pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie możecie pozostawać w tym środowisku, państwo musi zapewnić Wam opiekę, m.in.: umieszczenie w rodzinie zastępczej, adopcję lub – gdy jest to niezbędne – umieszczenie w odpowiedniej instytucji powołanej do opieki nad dziećmi.

❖ Prawo do zachowania godności, szczególnie dziecka psychicznie lub fizycznie niepełnosprawnego

Dziecko niepełnosprawne powinno mieć zapewnioną pełnię normalnego życia w warunkach gwarantujących mu godność, umożliwiających osiągnięcie niezależności oraz ułatwiających aktywne uczestnictwo dziecka w życiu społeczeństwa.

Przysługuje Wam zatem prawo do pełnego dostępu do dóbr i usług oraz wszechstronnej rehabilitacji, prawo do nauki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych gwarancji i zabezpieczeń społecznych.

❖ Prawo do ochrony zdrowia i opieki medycznej

Oznacza to, że macie prawo do jak najwyższego poziomu zdrowia i udogodnień przy leczeniu chorób oraz profilaktyki i rehabilitacji zdrowotnej oraz nie możecie zostać pozbawieni dostępu do tego rodzaju opieki zdrowotnej.

❖ Prawo do otrzymywania pomocy i wsparcia od państwa, jeśli Ty i Twoja rodzina jesteście w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Państwo powinno wspierać rodziny, których nie stać na zapewnienie dzieciom odpowiedniego poziomu życia.

❖ Prawo do ochrony przed konfliktem zbrojnym

Jeśli nie ukończyliście 15 lat, nie możecie być rekrutowani do wojska i brać bezpośredniego udziału w konflikcie zbrojnym.

❖ Prawo do ochrony w procesie karnym

Jeżeli złamałyście prawo, nie powinnyście przebywać w więzieniu z dorosłymi. Macie prawo utrzymywać kontakt ze swoją rodziną oraz prawo do pomocy prawnej lub innej np. psychologa. Macie prawo zgłaszać sytuacje, w których jesteście źle traktowane. Jeśli złamiecie prawo, powinnyście uzyskać pomoc prawną i być właściwie traktowane przez system sprawiedliwości

ZNAJOMOŚĆ SWOICH PRAW I PRAWO POWOŁYWANIA SIĘ NA NIE

Wszystkie dzieci mają takie same prawa.

Nie ma gorszych ani lepszych dzieci – każde dziecko takie same prawa jak wszyscy. Wszystkie dzieci są równe wobec prawa i nikogo nie można dyskryminować bez względu na to kim jest, gdzie mieszka, czym zajmują się jego rodzice, jakim mówi językiem, jaką wyznaje religię, jakiej jest płci, czy jest w pełni sprawny, czy też nie, czy jest bogaty, czy biedny.

Komentarz:

Macie prawo do tego, aby każdy Wasze prawa szanował, ale również Wy musicie szanować prawa innych. Macie prawo do bycia takimi, jakimi jesteście, nawet gdy różnicie się od innych. Wasze prawa w żaden sposób nie powinny jednak ograniczać praw innych osób.

Macie prawo znać swoje prawa! Państwo powinno zadbać, aby prawa dziecka zawarte w Konwencji Praw Dziecka były znane zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych. O prawach dziecka uczycie się np. w szkole. Artykuły 43-54 Konwencji dotyczą tego, jak dorośli i państwo powinni współpracować, aby Wasze prawa były przestrzegane i chronione.

Gdzie można się poskarżyć, gdy Wasze prawa są łamane?

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego czy dyrektora szkoły, zgodnie ze ścieżką postępowania opisaną w „Standardach ochrony małoletnich”.

Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom. Oto jedne z nich:

116111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.

WYKAZ NIEZBĘDNYCH TELEFONÓW

PODMIOT	NR TELEFONU
Numer alarmowy	112
Pogotowie Ratunkowe	999
Straż Pożarna	998
Policja	997
Zespoły Kuratorskie w Świdniku	81 464 89 24
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej	81 531 55 26
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej	81 531 53 84
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Łęcznej	81 531 53 35
Dyrektor szkoły	82 5677 126
Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji	(22) 594 91 00
Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży	116 111
Młodzieżowy Telefon Zaufania	19288
ITAKA Antydepresyjny Telefon Zaufania	(22) 484 88 01
Całodobowa bezpłatna infolinia dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.	800 080 222
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich	22 5517700
Biuro Rzecznika Praw Dziecka	22 696 55 45
Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka	800 12 12 12
Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci	800 100 100

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
tel. 800120002 (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawny tel. (22)6662850** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 8001200 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** z specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doświadczających przemocy domowej nr 800120226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

**OŚWIADCZENIE O ZACHOWANIU POUFNOŚCI INFORMACJI POWZIĘTYCH
W PROCESIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE KRZYWDZENIA
DZIECKA/MĄŁOLETNIĘGO ORAZ PRZETWARZANYCH DANYCH OSOBOWYCH**

Oświadczenie o poufności

1. Oświadczam, że:

1) zapoznano mnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, a w szczególności z treścią ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz Ustawy o Ochronie Danych Osobowych;

2) zapoznano mnie ze „Standardami Ochrony Mąłoletnich”, wdrożonych w Szkole

..... W

3) zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałam/em przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.

2. Zobowiązuję się do:

1) przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym

w powierzonych przez Administratora obowiązkach;

2) nieujawniania danych zawartych w zbiorach danych, do których uzyskałam (am) dostęp za upoważnieniem administratora danych;

3) nieujawniania sposobów zabezpieczeń danych osobowych przetwarzanych w szkole;

4) wykonywania operacji przetwarzania danych, zgodnie z Regulaminem Ochrony Danych Osobowych;

5) zabezpieczenia tych danych przed dostępem osób nieupoważnionych;

6) ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem;

7) zgłaszania incydentów naruszenia zasad ochrony danych osobowych Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych lub bezpośredniemu przełożonemu.

Przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów Ustawy o Ochronie Danych osobowych oraz Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.

.....

(miejscowość, data)

.....

(czytelny podpis pracownika)

Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku - pracownik wyznaczony przez dyrekcję ośrodka, odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka i jego monitorowanie;

l.p.	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko	Dane kontaktowe
1.	Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony oraz przeszkolenie personelu ośrodka	Dyrektor MOW	82 5677074
2.	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	Nauczyciel informatyki	82 5677074
3.	Przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie interwencji	Pracownik socjalny	82 5677074
4.	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku i przygotowanie planu wsparcia	Psycholog/pedagog	82 5677074

Akty prawne, na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich:

1. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz*

niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)

2. *. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle*

seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)

3. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.*

z 2021 r. poz. 1249)

4. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.)*

5. *Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów*

Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.)

6. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury*

"Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

7. *Ustawa z dnia 09. 06. 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 Nr 149 poz.887)*
8. *Ustawa z dnia 09. 06. 2022r o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz.1700).*